

Vergaderjaar 2010–2011

32 500 V

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2011

Nr. 5

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 oktober 2010

Graag bied ik u hierbij een evaluatie aan van het FOL-Verdrag over de periode oktober 2008 tot en met september 2009. Het betreft een vervolgerslag over de doeltreffendheid en de effecten in de praktijk van het Verdrag inzake samenwerking tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de regering van de Verenigde Staten van Amerika betreffende toegang tot en gebruik van faciliteiten in de Nederlandse Antillen en Aruba voor drugsbestrijding vanuit de lucht (Tractatenblad 2000, 34), dat werd goedgekeurd bij Rijkswet van 18 oktober 2001.

Ik zend het verslag tevens toe aan de ministers-presidenten van de Nederlandse Antillen en Aruba met verzoek om doorgeleiding aan de Staten van hun landen.

De minister van Buitenlandse Zaken,
M. J. M. Verhagen

EVALUATIE VAN DE UITVOERING VAN HET VERDRAG INZAKE DE FORWARD OPERATING LOCATIONS OP CURAÇAO EN ARUBA IN DE PERIODE 2008–2009

Forward Operating Locations

Op grond van het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten inzake samenwerking op het gebied van drugsbestrijding vanuit de lucht (FOL verdrag, 2000) maken Amerikaanse vliegtuigen gebruik van zogenaamde «forward operating locations» op de luchthavens van Curaçao en van Aruba. Het verdrag geeft toestemming voor het uitvoeren van vluchten ten behoeve van surveillance, monitoring en het opsporen van drugstransporten. De vluchten worden onbewapend uitgevoerd.

Het FOL verdrag heeft een looptijd van tien jaar. Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 9 van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen, en met het oog op artikel 7, onderdeel e, van die Rijkswet heeft de minister van Buitenlandse Zaken het parlement bij brief van 26 maart 2010¹ ingelicht over het voornemen van de regering om over te gaan tot verlenging van het FOL verdrag. Tevens zijn de Staten van de Nederlandse Antillen en Aruba geïnformeerd. Het Nederlandse parlement en de Staten van de Nederlandse Antillen en van Aruba hebben geen bezwaren geuit tegen het voornemen tot verlenging van het FOL verdrag voor een periode van vijf jaar met ingang van 2 november 2011.

Het Koninkrijk is gebaat bij de Amerikaanse luchtverkenningen op grond waarvan drugstransporten kunnen worden opgespoord en onderschept. Dat laatste gebeurt in een groot aantal gevallen in samenwerking met de Koninklijke Marine c.q. Kustwacht van het Koninkrijk voor de Nederlandse Antillen en Aruba.

Bestrijding van de drugsproblematiek in de Caribische regio is van mondiaal belang. Nederland onderschrijft als lidstaat van de Europese Unie het principe van gezamenlijke verantwoordelijkheid en handelt daar dan ook naar.

Infrastructuur

In de evaluatieperiode oktober 2008 tot en met september 2009 is de constructie (onderhoudswerkzaamheden en verbeteringen aan faciliteiten) van de FOL's gestaag en zonder problemen doorgegaan. De FOL op Curaçao is gesitueerd op HATO International Airport. De FOL op Aruba is gelegen op Reina Beatrix International Airport.

Juridische kwesties

In de rapportageperiode zijn geen problemen of incidenten aan de autoriteiten in Willemstad en/of Oranjestad gemeld die te maken hebben met de interpretatie en/of implementatie van het FOL verdrag. Het FOL veiligheidspersoneel onderhoudt uitstekende contacten met de lokale en militaire instanties waar het gaat om zaken van gezamenlijk belang.

Transparantie

De VS houdt de Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied (CZMCARIB) conform de verdragsafspraken op de hoogte van vluchten die vanaf de FOLs worden uitgevoerd. Dit betreft aantallen en type vluchten en operationele vluchtgegevens zoals de duur van de vlucht, het patrouillegebied en type vliegtuig.

¹ Kamerstukken 2009/2010, 24 493 (R1557), nr. 39.

Host Nation Riders

CZMCARIB wordt door de VS stelselmatig en vooraf over het meevliegen van zogenaamde «host nation riders» (HNR's) geïnformeerd. Deze waarnemers moeten meevliegen op vluchten die de grenzen met derde landen overschrijden. Zij vertegenwoordigen hun regering gedurende het overvliegen van het soevereine gebied van een derde land en verschaffen expertise over het gebied waarboven wordt gevlogen. In de periode 2008–2009 werden in totaal 175 missies uitgevoerd waarbij HNR's nodig waren. De HNR's hadden allen de Colombiaanse nationaliteit. Het aantal missies boven Colombiaans grondgebied bedraagt 116, het aantal missies boven Colombiaanse territoriale wateren 15 en het aantal Outside COL TTWs in International Waters 44.

Synergie

De FOL-commandant staat in direct contact met CZMCARIB en de consul-generaal van de Verenigde Staten. Het bestaande nauwe samenwerkingsverband tussen de Koninklijke Marine, de lokale autoriteiten, de FOL-leiding en het consulaat van de VS is ook gedurende deze rapportageperiode voortgezet. Allen ervaren de samenwerking als zeer constructief.

Operationele gevolgen

De operaties vanaf de FOL's hadden geen noemenswaardige gevolgen voor de civiele luchtvaartactiviteiten op de vliegvelden Hato en Reina Beatrix of de vliegoperaties van CZMCARIB.

Resultaten

In de periode oktober 2008 tot en met september 2009 werden 700 vluchten uitgevoerd. Vanaf het vliegveld Hato werden 667 vluchten uitgevoerd, vanaf vliegveld Reina Beatrix 33. Het totale aantal uren dat de FOL's actief waren (*on station hours*) bedraagt 3583. De vluchten hebben geleid tot het onderscheppen van 234 000 kilogram cocaïne, 7000 kilogram marihuana en 36,5 kilogram heroïne.